

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 470/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 59/2006 a jeho rozsudkom č. k. 22 C 59/2006-219 z 24. septembra 2012 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 82/2013 a jeho rozsudkom č. k. 2 Co 82/2013-248 z 23. marca 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júla 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa

čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 59/2006 (ďalej len „okresný súd“) a jeho rozsudkom č. k. 22 C 59/2006-219 z 24. septembra 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 82/2013 a jeho rozsudkom č. k. 2 Co 82/2013-248 z 23. marca 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 59/2006, ktoré sa začalo 17. júla 2006 doručením žaloby sťažovateľa, svojím rozsudkom z 24. septembra 2012 žalobu sťažovateľa zamietol. Krajský súd v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 82/2013 odvolaním sťažovateľa napadnutý rozsudok okresného súdu z 24. septembra 2012 svojím rozsudkom z 23. marca 2016 potvrdil.

Predmetom označených konaní boli sťažovateľom uplatňované nároky z titulu ochrany jeho osobnostných práv, k zásahu do ktorých práv malo podľa sťažovateľa dôjsť zverejnením, resp. oboznámením uznesenia vydaným v trestnom konaní pod č. ČVS: ORP-1398/OEK-BI-2002 na pojednávaní v občianskoprávnom konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 26 Cb 16/2001 konanom 9. februára 2006.

Sťažovateľ vo svojej sťažnostnej argumentácii, ktorá je charakteristická nekonzistentnosťou a zmätočnosťou, namieta porušenie ním označených práv postupom a rozsudkom okresného súdu i postupom a rozsudkom krajského súdu v podstate z obdobných dôvodov, ako boli uvedené v jeho odvolacích námietkach proti rozsudku okresného súdu. Podstatou sťažnostných námietok sťažovateľa je jeho nesúhlas so závermi oboch súdov v namietanom konaní pri posúdení dôvodnosti ním uplatnených nárokov na ochranu osobnosti, ktoré považuje za arbitrárne a porušujúce jeho práva.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľa na prístup k súdu, zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spôsobeného porušením práva sťažovateľa podľa čl.13 Dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C/59/2006 a v odvolacom konaní Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 82/2013 porušené boli.

Ústavný súd zrušuje rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 22C/59/2006-219 z 24.9.2012 a prikazuje Okresnému súdu Bratislava I aby vo veci meritórne konal a rozhodol.

Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 82/2013-248 z 23.03.2016 a prikazuje Krajskému súdu v Bratislave, aby v konaní o odvolaní voči rozsudku Okresného súdu Bratislava I vo veci č. k. 22 C/59/2006 meritórne konal a rozhodol.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi... primerané finančné zadosťučinenie v sume 15.000,- €..., ktoré mu je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi... primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- €..., ktoré mu je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 59/2006 a jeho rozsudkom z 24. septembra 2012 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 82/2013 a jeho rozsudkom z 23. marca 2016, ktorým bol na odvolanie sťažovateľa potvrdený rozsudok okresného súdu.

V podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie sťažovateľ namieta nesprávne a s jeho právami rozporné závery okresného súdu a krajského súdu v napadnutých rozsudkoch.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom a rozsudkom okresného súdu

Ústavný súd vo svojej judikatúre stabilne uvádza, že jeho právomoc poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sa riadi princípom subsidiarity a je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy, ktoré sú povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd mohol domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ mohol využiť a aj využil prípustný riadny opravný prostriedok – odvolanie proti rozsudku okresného súdu, o ktorom rozhodol krajský súd. Právomoc iného súdu (krajského súdu) poskytnúť ochranu základným a iným právam sťažovateľa vylučuje právomoc ústavného súdu v tej istej veci, a preto ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto obmedzil svoju prieskumnú právomoc pri predbežnom prerokovaní sťažnosti na posúdenie postupu a rozsudku uznesenia krajského súdu.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom a rozsudkom krajského súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach

došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Ústavný súd zvyrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uviedol: *„Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“* (napr. Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho konania považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05).

Ústavný súd pre účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z hľadiska ústavnej udržateľnosti jeho záverov, resp. z hľadiska dostatočného odôvodnenia v príčinnej súvislosti s namietaným porušením sťažovateľom

označených práv a konštatuje, že krajský súd sa relevantne vysporiadal so všetkými skutočnosťami rozhodnými v danej veci a svoje závery dostatočne odôvodnil, keď uviedol:

«Rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd v celom rozsahu potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku, ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

K odvolacej námietke, že navrhovateľ svoj návrh doplnil už podaním zo dňa 6.4.2010, ktorý označil: Úprava návrhu v konaní Okresného súdu Bratislava I. č. k. 22 C 59/2002, pričom doplnenie návrhu, tam uvedený petit a akékoľvek stanovisko k nemu, čo len zmienku o ňom, nemožno v celom texte rozsudku ani len objaviť a súd mu tak odňal jeho ústavné právo na prístup k súdu a nerozhodol o jeho návrhu, hoci ho súdu doručil, je nutné poznamenať nasledovné. Okresný súd Bratislava I. v osobe vyššieho súdneho úradníka uznesením zo dňa 24.5.2010, č. k. 22 C 59/2006-74 (reagujúc tak na podanie navrhovateľa zo dňa 6.4.2010 pod názvom „Úprava návrhu v konaní Okresného súdu Bratislava I č. k. 22 C 59/2006“), vyzval navrhovateľa na odstránenie väd návrhu; proti takémuto uzneseniu zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202 O. s. p), a tak sa uznesenie včas podaným odvolaním zrušilo a opätovne rozhodol sudca (§ 374 ods. 4 O. s. p.) uznesením zo dňa 9.6.2010, č. k. 22 C 59/2006-87, ktorým navrhovateľa vyzval na odstránenie väd návrhu spolu s poučením, že v prípade, ak navrhovateľ v súdom stanovenej lehote označené vady neodstráni, návrh odmietne; stalo sa tak uznesením zo dňa 9.7.2010, č. k. 22 C 59/2006-92, ktorým zákonný sudca podanie navrhovateľa zo dňa 6.4.2010 odmietol. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 30.9.2010, č. k. 8 Co 297/2010-101, uznesenie Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 9.7.2010, č. k. 22 C 59/2006-92, zmenil tak, že odmietol podanie navrhovateľa v časti zastúpenia odporcu senátom 28 Cb 16/2001 Krajského súdu v Bratislave v zložení JUDr. Milan Morava, JUDr. Viera Šebestová, JUDr. Anna Savková. Z uvedeného je evidentné, že okresný súd sa s podaním navrhovateľa zo dňa 6.4.2010 zaoberal a náležite sa s ním vysporiadal.

Nie je možné sa stotožniť ani s ďalšou odvolacou námietkou navrhovateľa spočívajúcou v tom, že pokiaľ súd prehlásil, že návrh na ochranu osobnosti nemožno pripustiť (je neprípustný) voči ohováraniam uverejneným v právoplatných listinách orgánov

činných v trestnom konaní, teda pokiaľ je návrh navrhovateľa neprípustný, bolo povinnosťou súdu rozhodnúť o zastavení konania. Odvolateľ svoje tvrdenie podporil komentárom autora J. Mazáka k § 114 O. s. p., v zmysle ktorého súd nie je povinný pripravovať pojednávanie, ak o. i. rozhodol o zastavení konania pre neprípustnosť (nedostatok procesnej podmienky). Neprípustnosť konania sa ale v danom prípade týka nedostatku procesnej podmienky. Skúmanie podmienok konania je vymedzené v § 103 až § 106 O. s. p. Ustanovenie § 103 O. s. p. definuje podmienky občianskeho súdneho konania, ktoré charakterizuje ako podmienky, za ktorých súd môže konať vo veci, ako aj procesné predpoklady, za ktorých súd môže rozhodnúť vo veci. Zákon výslovne procesné podmienky nevypočítava. Možno však dôvodiť, že procesnými podmienkami sú také vlastnosti súdu a účastníkov, ktoré umožňujú dosiahnuť cieľ občianskeho súdneho konania. Ide o právomoc, príslušnosť, nezaújatosť zo strany súdu, spôsobilosť byť účastníkom konania, procesná spôsobilosť, spôsobilosť byť zástupcom zo strany účastníkov. Ako vecné podmienky treba považovať návrh na začatie konania, uznesenie o začatí konania, prekážka litispendencie, prekážka rei iudicatae. Preto v prípade, ak súd prvého stupňa tvrdí, že v danej situácii nemožno ani pripustiť návrh na ochranu osobnosti pre obsah vydaného uznesenia (odôvodnenie rozhodnutia), ktorá by smerovala proti orgánu povolanému také rozhodnutie urobiť, mal tým na mysli neprípustnosť návrhu z hmotnoprávnej stránky, neprípustnosť v zmysle nedôvodnosti návrhu, resp. neprípustnosť návrhu na ochranu osobnosti smerujúci proti obsahu vydaného uznesenia (proti odôvodneniu rozhodnutia).

Odvolateľ ďalej vo svojom odvolaní spochybňoval údajné tvrdenie okresného súdu, že nesprávny úradný postup možno žalovať jedine v prípade, že je preukázané, že jeho dôsledkom bolo nezákonné rozhodnutie. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti, že nasledujúca veta: „V takom prípade je daná neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti, ak úradné (súdne) konanie vybočilo z rámca stanoveného platnými právnymi predpismi na jeho začatie a priebeh a bolo v ňom vydané nezákonné rozhodnutie.“, sa nachádza v odôvodnení napadnutého rozsudku v časti venujúcej sa aspektom neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a nie, ako sa mylne domnieva navrhovateľ, nesprávne úradnému postupu v zmysle § 3 ods. 1 písm. d/, resp. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. Nie je teda správne konštatovanie navrhovateľa o tvrdení okresného súdu, že nesprávny úradný postup možno

žalovať jedine v prípade, že je preukázané, že jeho dôsledkom bolo nezákonné rozhodnutie. Napriek tomu, že dotknutá veta odôvodnenia okresného súdu sa, ako je uvedené vyššie, týka vysvetľovania inštitútu neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, odvolací súd by z dôvodu vylúčenia pochybností (nakolko predmetné podmienky nemusia byť splnené kumulatívne) pred slovným spojením „... bolo v ňom vydané nezákonné rozhodnutie...“, namiesto priradovacej spojky „a“ zvolil skôr niektorú z vylučovacích spojok (napr. „alebo“). Avšak táto skutočnosť nič nemení na vecnej správnosti výroku rozsudku prvostupňového súdu, nakolko v ostatných častiach odôvodnenia sú právne závery okresného súdu ohľadom nesprávneho úradného postupu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., resp. neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, správne.

Pokiaľ ide o navrhovateľom namietanú opravu, nápravu, nepravdivých tvrdení v odôvodnení rozhodnutí, je potrebné poukázať na skutočnosť, že v danom prípade ide o uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I. zo dňa 18.7.2005, ČVS: ORP-1398/OEK-B1-2002, zo dňa 9.11.2004, ČVS: ORP-1398/OEK-B1-2002, teda uznesenia vydané v trestnom konaní, na opravu ktorých slúži § 174 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 180 Trestného poriadku. Oprava (týkajúca sa pisárskych chýb a iných zrejmych nesprávností) vyhotovenia uznesenia (prvopisu) alebo jeho rovnopisu sa v trestnom konaní môže týkať tak výrokovej časti uznesenia, ako aj jeho odôvodnenia alebo poučenia o opravnom prostriedku, dokonca opraviť možno vyhotovenie (rovnopis) právoplatného neprávoplatného uznesenia. Obdobne, pokiaľ by chcel navrhovateľ dosiahnuť „nápravu“ nepravdivých tvrdení v odôvodnení predmetných rozhodnutí, túto mal možnosť docieľiť napadnutím uznesení sťažnosťou (v časti, v ktorej to Trestný poriadok pripúšťa) napr. pre zrejmy rozpor výroku s odôvodnením (§ 189 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku), alebo pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia (§ 189 ods. 1 písm. d Trestného poriadku). K argumentu odvolateľa v tom, že súd mal konať podľa § 134 O. s. p., odvolací súd dáva do pozornosti, že toto ustanovenie je začlenené do druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (hodnotenie dôkazov). Súdny v občianskom súdnom konaní (v prejednávanej veci) nemôžu hodnotiť dôkazy, ktorých vykonanie a aj hodnotenie bolo vykonané v inom súdnom konaní (v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod

sp.zn. 26 Cb 14/2001) a dosiahnuť tak podľa navrhovateľa zmenu hodnotenia dôkazu čo do pravosti, resp. pravdivosti listiny ako dôkazu vykonaného v inom súdnom konaní.

V súvislosti s už uvedenými skutočnosťami je nevyhnutné zhrnúť, že ani odvolací súd nepovažuje existenciu nesprávneho úradného postupu v prejednávanom prípade za preukázanú. Nesprávny úradný postup v zákone č. 514/2003 Z. z. definovaný jednoznačným spôsobom nie je. V § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. je len exemplifikačným spôsobom uvedené, čo všetko sa považuje za nesprávny úradný postup - napr. porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Platí, že k nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť jednak v rámci rozhodovacej činnosti orgánov štátu, ako aj v rámci činnosti, ktorá nesmeruje k rozhodnutiu. Vo všeobecnosti je potrebné konštatovať, že za nesprávny úradný postup treba považovať taký postup orgánov štátu, ktorý je v rozpore s pravidlami a podmienkami, ktoré ustanovujú všeobecne záväzné právne predpisy (porovnaj napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.10.2009, č. k. III. ÚS 328/09-15). Začatie trestného stíhania, resp. vznesenie obvinenia, nepochybne znamenalo zásah do práv navrhovateľa a do jeho právom chránených záujmov, avšak v tomto prípade nemožno tvrdiť, že zásah bol nezákonný, že bol v rozpore s Trestným poriadkom. To znamená, že ak orgány činné v trestnom konaní postupujú v priebehu trestného stíhania obvineného v medziach zákona, nemožno takýto zásah považovať za neoprávnený. Keďže na vyvodenie zodpovednosti voči štátu je potrebné kumulatívne, t. j. súčasné splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, súd prvého stupňa správne posúdil nárok navrhovateľa v tejto časti ako nedôvodný a zamietol ho, ak nebola splnená podmienka nesprávneho úradného postupu, resp. vydania nezákonného rozhodnutia. Nebolo preto potrebné sa zaoberať už skúmaním ostatných zákonných podmienok zodpovednosti štátu za škodu.

Obdobne aj čo sa týka nadväzujúceho, odvolateľom zdôrazňovaného neoprávneného zásahu do práva na ochranu jeho osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, krajský súd akcentuje, že nebolo preukázané splnenie základných predpokladov pre priznanie nároku na ospravedlnenie ako satisfakcie za zásah do osobnostných práv (navrhovateľa), ktorými je: 1. neoprávnený a nedovolený zásah, 2. spôsobilosť zásahu

negatívne dopadnúť na osobnosť fyzickej osoby, a 3. príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a porušením osobnostných práv. K vzniku občianskoprávných sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka musí byť ako predpoklad zodpovednosti splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite. Pojem zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby Občiansky zákonník nedefinuje, ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté osobnostné práva fyzickej osoby. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie (zdržanie sa konania alebo jeho opomenutie), ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi je predovšetkým neoprávnenosť a nedovolenosť zásahu, ďalej objektívna spôsobilosť zásahu negatívne dopadnúť na osobnosť fyzickej osoby, príčinná súvislosť medzi zásahom a porušením osobnostných práv. Nedostatok ktoréhokoľvek z týchto predpokladov vylučuje možnosť uloženia sankcií podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka. Podľa ustálenej súdnej praxe neoprávneným zásahom v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka je zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. Niektoré zásahy, hoci zdanlivo odporujú objektívnemu právu, nemožno napriek tomu posúdiť ako neoprávnené. Podstatou toho je existencia okolností vylučujúcich neoprávnenosť zásahu. O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde, okrem iného, v prípadoch, kedy je zásah dovolený (resp. jeho možnosť je predpokladaná) zákonom. Ide najmä o tzv. zákonné licencie, resp. prípady, keď k zásahu do osobnosti fyzickej osoby dochádza pri výkone iného práva ustanoveného zákonom alebo keď iný subjekt plnil právnu povinnosť, ktorú mu ukladá zákon. Pravda, za výkon zákonnej (úradnej) licencie nie je možné považovať každé konanie alebo proces, ale iba také konanie alebo proces, ktoré výslovne upravuje zákon. Neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti je teda vylúčená aj vtedy, ak došlo k zásahu v rámci úradného konania a ak zásah nevybočil z rámca daného platnými predpismi. Legálnosť konania alebo procesu príslušného orgánu nemožno posúdiť na základe výsledku tohto konania alebo procesu, ale iba na základe podmienok stanovených zákonom pre ich začatie a priebeh. Pokiaľ teda je v súlade so zákonnými podmienkami začaté príslušné konanie, v ktorom bolo vydané zákonom predpokladané rozhodnutie, nie je vydanie takého rozhodnutia neoprávneným

zásahom do osobnostných práv účastníka konania, a to ani v prípade, že po jeho vydaní sa preukáže, že nebolo vydané dôvodne (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.12.2008 sp. zn. 5 Cdo 274/2007). Inak povedané, ak bolo v súlade so zákonom začaté príslušné konanie pred štátnym orgánom, v ktorom bolo vydané zákonom predpokladané rozhodnutie, nie je jeho vydanie neoprávneným zásahom do osobnostných práv účastníka konania, i keď prípadne ide o vecne nesprávne rozhodnutie. Takýto zásah konajúceho orgánu do osobnostných práv je právom dovoleným a oprávneným potiaľ, pokiaľ k nemu došlo v súlade s príslušnou právnou úpravou a primeraným spôsobom. Výnimkou z tohto konštatovania sú prípady, v ktorých sa orgán uskutočňujúci konanie a vydávajúci rozhodnutie dopustil excesu (vybočenia) z rámca daného právnou úpravou a neprípustné zasiahol do osobnostných práv. Kritériom pre rozlíšenie, či zásah bol (ne)oprávnený je vždy to, či ho v konkrétnom prípade (ne)možno podriaďiť pod kategóriu výkonu zákonom predpokladaných právomocí orgánu. Prípadné neúplné zistenie skutkových okolností alebo nesprávne rozhodnutie o merite veci alebo nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia vydaného štátnym orgánom (orgánom verejnej moci) je síce vybočením z požiadavky, aby rozhodnutia štátnych orgánov (orgánov verejnej moci) boli vecne správne, skutkovo dostatočne podložené a primerane odôvodnené, nejde ale o vybočenie z tzv. zákonnej licencie, s ktorou je spojená dovolenosť zásahu. Ani prípadná nesprávnosť (nepodloženosť) právnych záverov, na ktorých rozhodnutie spočíva, alebo jeho nepreskúmateľnosť, nemôže byť teda z pohľadu ochrany poskytovanej ustanoveniami § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka považovaná za exces, ktorý by znamenal neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby (R 127/2014). Súd prvého stupňa teda správne ustálil, že tvrdeniami obsiahnutými v predmetných uzneseniach vydaných v trestnom konaní nemohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv navrhovateľa, nakoľko ho vydal orgán na to oprávnený v úradnom konaní upravenom Trestným poriadkom, v prípade konania senátu 26 Cb Krajského súdu v Bratislave v súlade s Občianskym súdnym poriadkom; bez vybočenia zo zákonnej licencie.»

Vzhľadom na to, že podstatná časť sťažostnej argumentácie sťažovateľa zodpovedá jeho odvolacím námietkam uvedeným v jeho odvolaní proti rozsudku okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že s týmito námietkami sa krajský súd vyčerpávajúcym spôsobom

vysporiadal a ústavný súd sa s jeho závermi plne stotožňuje. Ústavný súd preto argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu a nezistil, že by posudzovaný rozsudok bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnený, a tým mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľom označených práv rozsudkom krajského súdu, odmietol jeho sťažnosť v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ spolu s návrhom nedoručil ústavnému súdu splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, pričom v sťažnosti uviedol: „*Zastúpený: nikým, každý advokát odmietol prevziať moje zastúpenie.*“ Vzhľadom na uvedené je daný dôvod aj na odmietnutie sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na to, že sťažnosť ako celok bola odmietnutá, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa formulovanými v petite jeho sťažnosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016